

РЕШЕНИЕ

№ 17180

гр. София, 20.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 18.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **9361** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и чужденците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Л. Н. Б. М., гражданин на ДР К., [дата на раждане] в [населено място], ДР К., с ЛНЧ [ЕГН], лично и като законен представител на малолетната А. – Е. М. Л. Н., гражданка на ДР К., с ЛНЧ [ЕГН], двамата с адрес в [населено място],[жк], [улица], срещу решение № 8886/27.08.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което е постановен отказ да им се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения акт поради нарушение на административнопроизводствените правила, противоречие с материалния закон и несъответствие с целта на закона. Навежда доводи, че административният орган не е обсъдил поотделно и в съвкупност изложените от него факти, обуславящи основателността на искането му за международна закрила. Твърди, че изводите в оспореното решение са базирани единствено на изготвените от административния орган справки за политическата обстановка в ДР К., без да са събрани доказателства от различен източник. Изтъква, че в страната си на произход той и членовете на семейството му са изложени на реална опасност от тежки посегателства. Счита, че неговата и на дъщеря му бежанска история попадат в хипотезата на чл. 8 и чл. 9, ал. 1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут. Претендира се отмяната на обжалваното решение и връщането на преписката за разглеждане на молбата за международна закрила по същество.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и като представител на малолетната си

дъщеря, като поддържа жалбата на заявените основания.

Ответникът - председател на Държавната агенция за бежанците при МС се представлява от юрк. Г., която оспорва жалбата като неоснователна и моли да бъде отхвърлена.

СГП редовно и своевременно призована, не изпраща представител.

Административен съд София - град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

Производството пред административния орган е започнало по подадена от Л. Н. Б. М., гражданин на ДР К., [дата на раждане] в [населено място], ДР К., с ЛНЧ [ЕГН], лично и като представител на малолетната А. – Е. М. Л. Н., [дата на раждане] в Р България, гражданка на ДР К., с ЛНЧ [ЕГН], молба за предоставяне на закрила с вх. № ОК-13-589 от 02.04.2024 г. на ДАБ и вх. № УП 23395/ 05.04.2024 г. на РПЦ - С. до председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). Личните им данни са установени въз основа на копие паспорт № ОР1493887 и удостоверение за раждане № [ЕГН].

От проведеното с чужденеца на 17.04.2024 г. интервю, за което е съставен протокол № УП 23395/17.04.2024 г. става ясно, че той е напуснал Демократична Република К. на 16.01.2024 г. легално със самолет за Е. въз основа на издадена туристическа виза. Според думите му, от посолството на Р България в Е. получил българска виза и пристигнал в страната на 17.02.2024 г. В ДР К. е живял в [населено място], работел е в банка и е сътрудничил в администрацията на разследващата журналистическа група „Коанго прес“. Твърди, че проблемите на семейството му в ДР К. са започнали през 2015 г. и са свързани с упражняваната от баща му длъжност като одитор на предприятия, в резултат на която той си е създал врагове. Чужденецът посочва, че поради тази причина един от братята му е напуснал ДР К. и живее в К., а е една от сестрите му е обявена за изчезнала. Заявява, че като студент е участвал в протести срещу режима в страната. Няколко пъти е напуснал ДР К., като е пребивавал в Русия и К.. Изтъква, че поради приятелството му с опозиционен лидер е бил заплашван. Обяснява, че политическата ситуация в ДР К. е изключително несигурна и официалните власти предприемат насилствени действия срещу своите опоненти. Посочва, че съпругата му е в Р България и завършва магистратурата си. Заявява, че тук е родена и дъщеря му А. - Е. М. Л. Н.. Съществуващото насилие в страната му на произход, устройването на семейството в Р България и раждането на дъщеря му тук, го мотивират да иска за себе си и за малолетното си дете бежански и хуманитарен статут в страната. Кандидатът твърди, че е осъждан в Р К. заради опит да напусне страната с неистинска австралийска виза. В страната му на произход не е задържан или арестуван и не е била член на политическа партия или организация.

В хода на административното производство е представен социален доклад от ДСП – О. при АСП, според който малолетната А. - Е. М. Л. Н. се отглежда в семейна среда от родителите си на адреса, на който пребивават, при много добри хигиенно – битови условия. Детето е записано при личен лекар. Наблюдава се силно изразена емоционална привързаност между родителите и детето. Констатирано е, че за малолетното дете са създадени всички условия за отглеждането му в комфортна среда съобразно възрастовите му потребности.

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-8486/29.05.2024 г. (рег. № УП 23395/29.05.2024 г. в ДАБ при МС), съгласно което Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето Л. Н. Б. М., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

В съдебно заседание жалбоподателят е представил удостоверение за работа и трудов стаж, издадено на 02.02.2024 г., според което той е нает на работа в компания „К. С.“ на 08.09.2020 г. като оператор.

В съдебното производство от жалбоподателя са представени извадки за отделни събития в страната по произход от интернет сайтове.

По преписката и в съдебно заседание от ответника са представени справки относно актуалната политическа обстановка и състояние на сигурността в ДР К. с № ЦУ-1809/16.08.2024 г. и МД-02-108/27.11.2024 г. От тях се установява, че ДР К. е сред петте най-бедни нации на земята според Световната банка. Страната разполага с огромни минерални ресурси, които са неизползвани и народът живее в ужасяваща бедност. Страната се лишава от богатство и в резултат от войната в богатата на минерали източна част, която се води между конгоанската армия и подкрепяни от Р. бунтовници М23 и продължава почти три десетилетия. В източната част на страната (провинция Южно К.) е била разположена Мисия на ООН за стабилизиране на ДР К., която е започнала да се изтегля, като от декември 2023 г. там са разположени сили на Ю. общност за развитие. Ситуацията със сигурността в ДР К. продължава да ескалира, като след опорочените национални избори през декември 2023 г. тежките сблъсъци между военните и бунтовниците – най-вече М23 (подкрепяна от правителствата на Р. и У.) продължават в източната част. Сблъсъците рязко са се увеличили през февруари 2024 г. Въпреки че източните региони са най-насилствените, политическото насилие, изострено от изборите през декември 2023 г. е допринесло за национално състояние на политически безредици и несигурност. През март 2024 г. ООН е съобщила, че броят на вътрешно разселените хора в ДР К. е достигнал 7,2 милиона – един от най-големите в света. Хуманитарната катастрофа в резултат на цикличен, ожесточен конфликт в К., убил милиони през последните десетилетия, продължава да се задълбочава. Ситуацията със сигурността в страната е много крехка. Поради конфликта в източната част на страната при никакви обстоятелства не трябва да се пътува до нито една от провинциите в тази област (И., Северно К., Южно К., Т.). Атаките на терористични групи са чести в района, където действат близо 100 недържавни въоръжени групи. Северната част на страната се контролира от терористичната групировка ADF. В столицата К. са зачестили жестоки атаки срещу дипломатически автомобили, поради което е препоръчително да се избягва самостоятелно шофиране и сложни пътни ситуации. Имало е „експресни отвлечения“ и атаки на чужденци, които са се осмелили да се разхождат в центъра на К. без да вземат необходимите предпазни мерки. Не трябва да се пътува извън столицата поради лошото състояние на пътищата и опасния характер на маршрутите. Не се препоръчва да се върви пеша през който и да е град в страната. По граничните пунктове е често срещано изнудване от страна на миграционните агенти.

От старши експерт в отдел „ПМЗ – кв. В.“, РПЦ-гр. С. до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 23395/01.08.2024 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага на чужденеца и неговото дете А. – Е. М. Л. Н. да бъде отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С решение № 8886/27.08.2024 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на ДАБ при МС е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Л. Н. Б. М. и на малолетното му дете А. – Е. М. Л. Н.. В решението е прието, че от анализа на изложените в бежанската история на жалбоподателя факти, не може да се направи извод за наличие на основателни опасения от преследване на първо място поради обстоятелството, че многократните му опити да се установи в държава с по-висок жизнен стандарт от страната му на произход

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е от заинтересовано лице, срещу подлежащ на оспорване административен акт, в 14 - дневния срок по чл. 87 от ЗУБ. Обжалваното решение № 8886/27.08.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е

върчено на Л. Н. Б. М. на 18.09.2024 г. лично срещу подпис, а жалбата срещу него е подадена на 20.09.2024 г., което е видно от вписването върху поставения печат.

Разгледана по същество е частично основателна, по следните съображения:

Процесното решение е издадено от председателя на ДАБ при МС, който е компетентен орган съгласно правомощията по чл. 48, ал. 1, т. 1- 4 от ЗУБ. Решението е постановено при спазване на изискванията за форма, съдържа фактически и правни основания за постановяването му. Не се констатира съществени нарушения на процесуални норми, обосноваващи отмяната му като незаконосъобразно.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива - проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на Л. Н. Б. М. е предоставена възможност да изложи съображенията си относно молбата му за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята и на малолетното си дете молба по последователен и логичен начин. От своя страна, на проведеното интервю молителят е дал обяснения, свързани с бежанската му история, интервюто е обективизирано в протокол от проведеното интервю. Оспорващия е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език с помощта на преводач. Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище рег. № УП23395/01.08.2024 г. от гл. експерт в отдел ПМЗ - „О. купел“ в РПЦ - С. съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия и малолетното му дете да бъде отказан статут на бежанци и хуманитарен статут. При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма.

Съдът съобрази правната регламентация по настоящото дело, а именно Конвенцията за статута на бежанците, както и Директива 2004/83 / ЕО и Директива 2011/95 / ЕС (т. нар. Квалификационна директива), Хартата за основните права на Европейския съюз (ХОПЕС) и националното право на Република България.

Съгласно чл. 1а, ал. 2 от ЗУБ международната закрила включва предоставянето на статут на бежанец или на хуманитарен статут. Чл. 8, ал. 1 от закона определя предпоставките, при наличието на които може и следва да се предостави статут на бежанец, а именно „Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея“.

Предпоставките включват: основателни опасения от преследване въз основа на някои от признаците - раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група; въз основа на това да се намира извън държавата си по произход и най-накрая да не може или да не желае да се ползва от закрилата на държавата по произход.

Във връзка с така посоченото и във връзка със събраните по делото доказателства, включително изнесената лична история на жалбоподателите при проведеното интервю, съдът намира, че административният орган законосъобразно е достигнал до извода за липса на предпоставките за предоставянето на статут на бежанец на молителите.

Не са налице материалноправните предпоставки по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне статут на бежанец по отношение на Л. Н. Б. М. и на малолетната А. – Е. М. Л. Н., тъй като изнесените от първия жалбоподател факти не обосновават основателен страх от преследване поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо

мнение и/или убеждение. В проведеното интервю, както и от събраните доказателства не се установява да е имало конкретна заплаха спрямо него и той да е бил преследван. Съдът намира, че не са изложени убедителни факти, които да навеждат наличие на заплаха за Л. Н. Б. М. и неговата дъщеря с оглед религиозна принадлежност, членуване в политическа партия или организация. Самият той заявява в хода на интервюто, че не е имал проблеми и заради етническата си принадлежност. Липсата на основателни опасения от преследване е видно и от действията на кандидата, който няколко пъти е напуснал сам страната си на произход, след което се е завръщал отново.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, включително данните от проведеното интервю, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е мигрант (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от 1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

В този смисъл, правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне статут на бежанец. Не се доказва твърденията на жалбоподателя, че е бил обект на преследване и съответно такъв би била и малолетната му дъщеря по смисъла на чл. 8, ал. 3 от ЗУБ, както и, че спрямо него е извършено някое от действията по преследване съобразно чл. 8, ал. 5 от ЗУБ. Ето защо е законосъобразна преценката на административния орган за липсата на основания за предоставянето на статут на бежанец на жалбоподателите, поради което в тази ѝ част жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

Независимо от горното, съдът счита, че изводът на административния орган за липса на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут е необоснован.

В случая при преценката за наличие предпоставките по чл. 9 от ЗУБ следва да се отчете, че единият търсещ закрила е дете.

Като малолетно лице молителката А.-Е. М. Л. Н. се обхваща от понятието „уязвими лица“ по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУБ, а това налага органът да отчита и прилага принципа за „висшия интерес на детето“, установен в Конвенцията на ООН за правата на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а от Закона за убежището и бежанците, съгласно която, при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. По смисъла на § 1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето, „най-добрият интерес на детето“ е преценка на желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните му потребности, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена, способността на родителите да се грижат за детето, последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата, други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Според чл. 3, § 1 от Конвенцията за правата на детето, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации (ООН) на 21.11.1989 г., обн. ДВ бр. 55/1991 г., в сила от 03.07.1991 г. (Конвенцията), която по аргумент на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Р България е част от вътрешното право на страната ни, висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи. Съгласно § 2 от същата разпоредба на Конвенцията държавите-страни по Конвенцията се задължават да осигурят на детето такава

закрила и грижи, каквито са необходими за неговото благосъстояние, като за тази цел те предприемат всички необходими законодателни и административни мерки. По силата на чл. 2, § 1 от същия международен акт, по който Р България е страна, държавите-страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници, а съобразно чл. 4 от Конвенцията държавите-страни по Конвенцията, са длъжни да предприемат всички необходими законодателни, административни и други мерки за осъществяване на правата, признати в тази Конвенция. Според чл. 38, § 4 от Конвенцията в съответствие със своите задължения, произтичащи от международното хуманитарно право за закрила на гражданското население в случай на въоръжен конфликт, държавите-страни по Конвенцията, предприемат всички разумни мерки за осигуряване закрила и грижи за децата, които са засегнати от въоръжен конфликт, а съгласно чл. 6, § 2 от Конвенцията държавите-страни по нея осигуряват в максимално възможна степен оцеляването и развитието на всяко дете.

Основополагащият характер на висшия интерес на детето е потвърден във всички европейски и вътрешни нормативни актове, относими към възникналия по делото правен спор. Според чл. 24, § 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз децата имат право на закрила и на грижите, необходими за тяхното благоденствие, а съобразно повелбата на § 2 от същата разпоредба при всички действия, които се предприемат от публичните власти или частни институции по отношение на децата, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. В аналогичен смисъл са съображение 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13.12.2011 г. относно стандарти за определяне на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Директива 2011/95/ЕС) и съображение 33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26.06.2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (Директива 2013/32/ЕС). Според съображение 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕС при определяне на висшия интерес на детето държавите-членки следва да обръщат особено внимание на принципа за целостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на непълнолетното лице, на съображения, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението на непълнолетното лице, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост. Съгласно съображение 33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС при оценка на най-висшия интерес на детето държавите-членки следва по-специално да вземат надлежно под внимание благополучието и социалното развитие на непълнолетното лице, в т.ч. неговия произход, като в чл. 25, § 6 от същата директива отново е акцентирано, че висшите интереси на детето имат първостепенно значение за държавите-членки при изпълнението на настоящата директива.

По силата на чл. 6а от ЗУБ, въвеждащ във вътрешното ни законодателство Директива 2011/95/ЕС и Директива 2013/32/ЕС, при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, като преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето (ЗЗкД). По аргумент от препращащата разпоредба на § 1, т. 11 от ДРЗУБ във връзка с § 1, т. 5 от ДРЗЗкД, най-добрият интерес на детето е преценка на: а) желанията и чувствата на детето; б) физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; в) възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; г) опасността или

вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; д) способността на родителите да се грижат за детето; е) последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; ж) други обстоятелства, имащи отношение към детето. Вложеният от законодателя смисъл на цитираното понятие предполага не просто формалното изпълнение на предвидените в чл. 15 ЗЗкД процедурни изисквания при участието на дете в административни и/или съдебни процедури чрез предоставянето, както в разглеждания случай на социален доклад, съдържащ принципни заключения, относими към всяко едно дете, а извършването на задълбочена и индивидуална преценка на благоденствието на конкретно засегнатото дете, изградена въз основа на извършена от органа преценка по всеки един от визираните в легалната дефиниция на понятието критерии. Понятието за най-добрия интерес на детето, идентично по смисъл с възприетото в международното и европейското право понятие за висш интерес на детето, не е абстрактно, като налага на всеки орган, оправомощен с вземането на решение, касаещо дете, да съхрани неговото благоденствие и да гарантира социалното му развитие съобразно посочените в § 1, т. 5 ДР на ЗЗкД критерии.

Настоящият съдебен състав счита, че обжалваното решение не е съответно на императива за висшия интерес на търсещото закрила малолетно лице, намерил израз в чл. 6а ЗУБ. Приложимите в случая разпоредби на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ, уреждащи в националното ни право основанията за предоставяне на дете на статут на бежанец или на хуманитарен статут, както и законовите основания за отказ от предоставянето на закрила, трябва да бъдат тълкувани и прилагани в светлината на посочените по-горе европейски правни норми, гарантиращи охраната на висшия интерес на детето, като основополагаща ценност, прокламирана в Конвенцията за правата на детето. В тази връзка съдът намира за необходимо да отбележи, че когато една вътрешна правна норма попада в приложното поле на правото на ЕС, единствено прочитът ѝ в неговия контекст може да разкрие в пълнота нейните цели, съдържание и правни последици, като съответстващото на правото на ЕС тълкуване на вътрешната правна норма в неговия обхват е определящо за прилагането на тази норма. Посоченото е припомнено от Конституционния съд на Р България в решение № 5 от 14.06.2022 г. по к.д. № 13/2021 г., в което е пояснено, че Р България като член на ЕС и по смисъла на чл. 4, ал. 3 от Конституцията е обвързана от принципите на непосредствена приложимост, примат и директен ефект на правото на ЕС, и от задължението за съответстващо на правото на ЕС тълкуване на попадащите в неговото приложно поле вътрешни правни норми в изпълнение на принципа на ефективност на правото на ЕС.

Предвид така очертаната нормативна уредба, регламентираща охраната на висшия интерес на детето на международно, европейско и вътрешно ниво, приложена и тълкувана в контекста на установените по делото факти, настоящият съдебен състав счита, че висшият интерес на детето А.-Е. М. Л. Н. не е взет предвид от страна на административния орган при издаването на атакувания пред настоящата инстанция административен акт, нито от административния съд в развитото се първоинстанционно производство. Приобщените по делото доказателства и формулираните от административния орган мотиви в атакувания административен акт сочат, че предвидените в чл. 15 ЗЗкД изисквания във връзка с чл. 6а ЗУБ са спазени само формално и без в действителност най-добрият интерес на малолетното дете да е преценен задълбочено, а оттам и правилно, съобразно конкретните, установени по делото, факти и предвидените в § 1, т. 5 ДР на ЗЗкД критерии.

Ето защо воден от съображението за първостепенното значение на висшия интерес на детето и противно на постановеното от административния орган в атакуваното решение, съдебният състав, приема, че по отношение на малолетното лице, търсещо закрила, и неговия баща е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут при условията на чл. 9, ал. 8 ЗУБ, според който

хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на ООН за бежанците.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства от смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства, а реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, или на дейност, извършена от него след отпътуването му, освен ако тя е извършена единствено с цел чужденецът да получи закрила по този закон - чл. 9, ал. 2 и, ал. 3 от ЗУБ.

В случая правилно са обследвани всички факти и обстоятелства от бежанската история на първия жалбоподател, който е родител на малолетното дете, доколкото с оглед възрастта на детето, то няма как да има собствена бежанска история. Независимо от последното, доколкото се касае за „уязвимо лице“ - малолетно дете, административният орган е следвало да извърши преценка в контекста на разпоредбата на чл. 6а от ЗУБ т.е. да съобрази висшия интерес на детето, а в случая това не е направено. В процесното решение не са изложени съображения, че връщането на малолетния жалбоподател в ДР К. ведно с родителите му, няма да има за него негативни последици и неговият висш интерес няма да бъде накърнен.

Същевременно по преписката е наличен социален доклад, сочещи на нормално психическо развитие към настоящия момент на малолетния молител, за наличие на спокойна семейна среда. Видно от докладите, на детето е осигурена безопасна и сигурна среда, в която да расте и да се развива.

Горните обстоятелства, отнесени към ситуацията в ДР К., макар и не такава до степен на безогледен въоръжен конфликт, но с данни за наличие на напрежение, несигурност и продължаващо насилие, не оправдават извода на органа, че по отношение на детето не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, вкл. и на основание чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. В процесното решение относно тази хипотеза на предоставяне на хуманитарен статут липсват каквито и да било мотиви.

Наред със задължението да обследва и преценява общо фактите от бежанските истории на двамата родители, органът е длъжен едновременно с това да извършва и самостоятелна преценка за положението на малолетния молител, която преценка следва да се основава на висшия интерес на детето по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето, а тази преценка следва да обхваща при възможност желанията и чувствата на детето, физическите, психическите и емоционалните потребности на детето, възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето, опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена, способността на родителите да се грижат за детето, последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата, други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Неизвършването на преценка, съобразена с висшия интерес на детето, включително във връзка с неговата лична ситуация и възможността за благоденствието му при евентуално връщане в

страната на произход, както и лисата на изложени съображения относно прилагането на хипотезата по чл. 9, ал. 8 от ЗУБ налагат извод, че оспореното решение в частта му, в която на малолетния жалбоподател е отказано предоставянето на хуманитарен статут, е издадено при несъответствие с материалния закон. С оглед възрастта на търсещия закрила, тази преценка е следвало да бъде извършена и подробно мотивирана, още повече предвид данните за конкретното място на произход, от което идва лицето.

Настоящият съдебен състав счита, че в ДР К. и по-специално в източната част на държавата са налице данни за вътрешен въоръжен конфликт. За да формира горния извод въз основа на приобщените по делото доказателства, съдебният състав съобрази решение от 30.01.2014 г. на Съда на ЕС, постановено по дело C-285/12, според което съществуването на въоръжен вътрешен конфликт трябва да бъде признато, когато редовните въоръжени сили на дадена държава се сблъскват с една или повече въоръжени групи или когато се сблъскват две или повече въоръжени групи, без да е необходимо този конфликт да бъде квалифициран като въоръжен конфликт, който няма международен характер по смисъла на международното хуманитарно право, и без интензитетът на въоръжените сблъсъци, равнището на организираност на наличните въоръжени сили или продължителността на конфликта да бъдат предмет на преценка, отделна от тази за степента на насилие, съществуващо на въпросната територия. Данни в тази насока са налични в представените справки по делото.

Дължимата от съда охрана на висшия интерес на търсещото закрила малолетно дете и неговия баща налага предоставянето на хуманитарен статут при условията на чл. 9, ал. 8 ЗУБ при отчитане на предвидените в § 1, т. 5 ДР на ЗЗкД критерии във връзка с чл. 6а ЗУБ. Още повече, като се съобрази, че детето е родено и расте в Р България, придружено са от своите родители и е адаптирано към начина на живот в страната ни, че има навършена една година и съответно никога не е посещавало ДР К.. Общизвестен факт е че през първите години от своето развитие, на възраст до около 3 години, децата се асоциират изключително и само със своите родители, като възприятието им за света се изчерпва, на този етап от развитието им, с образа на тяхната майка. По делото е установено, че търсещото закрила малолетно лице пребивава на територията на страната ни и с двамата си родители. В този ред на мисли, съдът приема за бланкетни мотивите на административния орган, свързани с изготвения в административното производство социален доклад.

В обобщение на всичко изложено до тук и като прецени висшия интерес на малолетното дете А.-Е. М. Л. Н. през призмата на фактическата установеност по делото съобразно приложимата международна, европейска и национална нормативна уредба, регламентирана по-специално в чл. 6а ЗУБ във връзка с § 1, т. 5 ДР на ЗЗкД, съставът приема, че най-добрият интерес на търсещото закрила дете предполага молбата му за получаване на закрила да бъде уважена при условията на чл. 9, ал. 8 ЗУБ, като му бъде предоставен хуманитарен статут.

При новото произнасяне следва да се извърши нова преценка относно наличието на предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, вкл. на други хуманитарни причини по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ за предоставяне на субсидиарна закрила при съобразяване на принципа за осигуряване на най-добрия интерес на детето, за което да се изложат мотиви. С оглед спецификата на конкретния случай, при определяне на висшия интерес на детето, решаващият административен орган следва да извърши преценка на неговите физически, психически и емоционални потребности, на опасността или вредата, която има вероятност да му бъде причинена при евентуално връщане в ДР К., респ. последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата. Следва да се обърне внимание и на принципа за запазване целостта на семейството като в тази връзка, макар и да не е пряко относимо към настоящият спор, следва

да се отчете, че семейството на молителя е в България вече близо 2 години, което може да обоснове искане за предоставяне на административен статут по реда на ЗЧРБ.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение решение № 8886/27.08.2024 г. на председателя на ДАБ в частта му, в която е отказано предоставянето на хуманитарен статут на Л. Н. М. М. и А. – Е. М. Л. Н. е незаконосъобразно и следва да бъде отменено. Преписката следва да бъде върната за ново разглеждане и произнасяне по молбата за предоставяне на хуманитарен статут при спазване на дадените в настоящото решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона съобразно чл. 173, ал. 2 АПК.

Воден от горното, Административен Съд С. - град, I отделение, 46 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение 8886/27.08.2024 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, **в частта му**, с която е отказано предоставяне на хуманитарен статут на Л. Н. М. М. и А. – Е. М. Л. Н..

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за предоставяне на хуманитарен статут на Л. Н. М. М., [дата на раждане] в [населено място], ДР К., с ЛНЧ [ЕГН] и А. – Е. М. Л. Н., гражданка на ДР К., с ЛНЧ [ЕГН], двамата с адрес в [населено място],[жк], действаща чрез своя баща и законен представител, при съобразяване с мотивите на настоящото решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Л. Н. М. М. лично и като законен представител на А. – Е. М. Л. Н., срещу решение № 8886/27.08.2024 г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците в останалата му част, с която е отказано предоставяне статут на бежанци.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия: